

que verum est illud Joannis Papæ: *Zelus purgat facinus*; et illud: *Vindicta Deum tratum lenit et placat*. Merito ergo S. Greg., hom. 15 in Ezech., Phinees zelus et rectitudinis statum exemplar; *Rectitudinis, inquit, zelo contra ritum occeduntur; Phinees ante oculos deditur, qui contra gladio transiens, castitatis populum reddidit, et trant Deo tratum placavit*.

Memorant annales Francie de S. Ludovico rege, quod, cum ipse preces ex psalmis Davidis ad Deum conciperet, et aliquis, qui pro reo quodam capitalis criminis gratiam peteret, intervenisset, rexque quasi aliud agens annuisset, mox verò incidisset in illum versio. Ps. 105: *Beati qui custodiunt iudicium, et faciunt iustitiam in omni tempore; propterea revocari iussit eum cui gratiam concesserat, camque irritam fecit, memorabili edita sententiâ: Principum, qui potest punire crimen, nec patitur, non nititur coram Deo reum esse, quia si ipse perpetrasset: ac pietatis opus esse, non scribitur, iustitiam facere. Ita est sanè: Nec (inquit Seneca) pinguius mactari vitima Deo potest, quam inquit seeleratis. Recteque dicitur: Is qui parcat malis, nonce bonis. Hæc de causâ ferunt Maximilianum princip Imp. loca destinata ad supplicia solum, venerandum cum hoc solemnî dicto: *Salve, iustitia*, præterire solum quasi hæspens, inquit Aristot., imò soli mundi. M. Cato dicebat: *Eos magistratus qui maleficos penam non coercent, non tantum non ferentes, sed lapidibus obruendos esse, ne ex pœnâ neglecti salus reipub. labeferet*, inquit Plutarch.*

Hæc est septima plaga, quæ in hoc libro Numeror. Hebræis ob peccata immissa narratur. Prima enim fuit in sepulchris Concupiscentiæ, ubi cum aduc carnes essent in dentibus eorum, furor Domini percussit eos plaga maguâ nimis, Num. 11, 35. Secunda fuit in Core, Bathan et Abiram, qui absorpti sunt B. terra, virique descenderunt in infernum, Numer. 16, 35. Tertia fuit eodem die, quando scilicet egressus ignis à Domino, occidit 250 viros rebelles, offerentes incensum, ibidem v. 35. Quarta fuit die sequenti, murmurantium contra Mozen et Aaron, atque dicentium: *Vos interfecistis populum Domini*, et percussit sunt 14,700, ibidem v. 49. Quinta fuit, cum ob murmur propter laborem itineris, Deus in eos immisit ignitos serpentes, Num. 21, 6. Sexta fuit hic, n. 4, cum scilicet Deus iussit suspendi fornicatorem cum Beelphegor, cunctis asseclas punit et profligat.

VERS. 12. — ECCE B. H. (PHINEES) PACEM FœDERIS MEI, id est, securitatem et certitudinem paci, me, q. d. Hunc ob zelum Phinees firmiter decerno, et quasi paciscore, promittoque illi.

VERS. 15. — ET ERIT (QUOD ERIT) TAM IPSI, QUAM SEMINI EUS, PACTUM SACERDOTII SEMPTERNUM, quod scilicet ipse cum sua stirpe, post patrem Eleazarum, in pontificatu succedet, ita ut pontificatus involubiliter maneat in ejus familiâ et posteritate sæpæ, quando illi scilicet Iudeorum republica, et Iudaismus stabili. Ita Abul.

Alii censent sacerdotium hic vocari *pactum fœderis*, id est, fœdus pacis, vel pacificum, per hypallagen, ob duas causas. Prima est, quod sacerdotes pre aliis hominibus in pace, amicitia et societate Dei esse videantur. Nam quoties in conspectu Dei versantur, cum illo colloquantur, responsa accipiunt: illi orationes, oblationes et vota sua et populi offerunt. Secunda, quod sacerdotium ritè administratum causa erat pacis, concordie, omnique tranquillitatis et felicitatis inter

Deum et homines, propter preces et sacrificia sacerdotum quibus Deus orbi placatur.

Audi hic paradoxum B. Petri Domiani, epist. 42, vel, ut alii notant, v. 11, cap. 2, ad Nicolaum II, Rom. Pontificem, ubi ait Deum voluisse, ut deinceps ipse Phinees, in præmium prædici hujus facinoris, viveret usque ad finem mundi, postquam ipsum Phinees fuisse eundem, qui postea dicitur esse Elias; idem senserunt veteres nonnulli Hebræi, teste Origene tom. 7 in Joan. Ibi enim Damianus citans hæc verba hujus cap.: *Ecce do ei partem fœderis mei, et erit tam ipsi quam semini ejus pactum sacerdotii sempiternum, sic ait: Pacem quippe Dominus illi sui fœderis dedit: quia sedat omnis carnis molestia, vivere illum usque ad finem mundi in paradisi amenitate constituit. Ipse siquidem est, nisi fallor, Elias propheta, qui videlicet ignis opus est translatus in caelum: cui nimirum Phinees novus est à parentibus inditum: Elias vero nomen est accedens per eventum: Elias siquidem interpretatur Deus Dominus, quod ex hac occasione ei impositum creditur: quia cum legatus à populo ad Ruben et Gad, qui novum altare construxerant, mitteretur, hoc ab eis responsionem excusationis accepit: Fortissimus Deus Dominus ipse novus, si prævaricationis animo hoc altare construximus. Inde ergo Phinees vocatus est Elias: ut illorum responsionem, quis videtur esse vocabulum.*

Hæc sententia nova est et improbabilis, quam multis refutat Torneilius. Probat tamen cum Damiano primo, ex S. Hier. qui in Hebr. quæst. in 1. 4. Paralip. idipsum docet. Resp. illum librum vel non esse S. Hieron., ut quidam annotant, vel S. Hier. hæc, uti et alia, non ex sua, sed ex Hebræorum sententiâ dicere. Talia enim sunt, que libidem tradit de matre Moysi, quod fuerit amica mariti sui, quodque Moses post legem latam mandaverit patri, ut eam dimitteret, et quod ipse postmodum ex alia uxore genuerit Eldad et Medad, fratres Moysi, licet non uterinos. Secundo, probat eam ex 1. Paral. 9, 19, ubi loquens Scriptura de iis qui redierant ex Babylonica captivitate, sic ait: *Hi sunt Coritæ super operam ministerii, etc. Phinees autem, filius Eleazari, erat dux corum; ergo Phinees vixit usque, imò post captivitatem Babylonicam. Resp. illum Phinees esse alium ab hoc nostro: ille enim erat Levita, hic erat sacerdos; ille erat ex posteris Core, hic erat nepos Aaronis: quare et alius fuit Eleazar, pater Phinees, ibi ab hoc nostro. Tantum ergo promittitur hic Phinees pontificatus continuatione in posteris ejus.*

Fuit hoc magnum præmium. Pontifex enim Iudeorum in summo erat honore, atque in summis opibus: maximam enim partem oblationum, primitiarum et decimarum, imò, ut multi volunt, decimarum decime, id est, centesimam partem omnium fructuum totius Judæe, ipse solum percipiebat. Hinc ipse erat summus omnium iudex, Deut. 17, 9, jurgabatur cum regulis communalibus, imò et sceptrum ipsum regni tandem obtinuit. Machabei enim simul erant pontifices, et simul duces, ac paulo post reges Israel; Aristobolus enim Joannis Hyrcani filius, et Simonis Machabei nepos, fuit pontifex, primusque sibi imposuit diademata regni, ut docet Josephus l. 15 Antiq. c. 49, atque post eum regnavit Alexander filius, cui successit Aristobolus junior, qui simul fuerunt pontifices et reges: hique omnes prognati sunt ex Phinees, uti ait et gloriatur corum parens Matthæus 1 Machab. 2, 54. Vide hic quid apud Deum meretur zelus et zelosis.

Dices: Ex lege et iure gentium, debebat Phinees utpote primogenitus succedere patri Eleazarum in pontificatu: ergo nil novi beneficii hic ei confertur. Respondendo, nova quædam vita ei conferri: Primò enim assecratur hic ipse longior vita, quod scilicet ipse superviverturus sit patri, itaque reipsâ futurus pontifex. Secundo, assecratur ei, quod pontificatus in ejus familiâ permanebit.

Dices secundo: Pontificatus paulo post Phinees, translatus est ex ejus familiâ ad familiam Ithamar, puta ad Heli: nam, ut docet Josephus l. 5 Antiq. c.

ut., et l. 8, c. 4. Eleazarum pontificatum successit filius Phinees, hinc filius Abiezer, hinc filius Bocci, hinc filius Ozi; à quo translatus est ad Heli (qui fuit de familiâ Ithamar, ut patet 1. Paral. 24, 5), cui successit ex filio Phinees, nepos Achitob, hinc filius Abias, hinc frater Achimelech, hinc filius Abiathar (ut docet Torneilius anno mundi 2940), à quo rursum Salomon pontificatum transtulit ad Sadoc, qui erat de familiâ Eleazari et Phinees: quomodo ergo hic Phinees promittitur pontificatus æternus? Respondet primò Cajetanus, promissionem hæc esse juris, non facti: iure enim legitimum fuisse familiæ Phinees pontificatum in perpetuum: sed de facto translatum esse ad Heli, ad breve tempus. Secundo, Dionys. Carthus. respondet, promitti hic Phinees pontificatum æternum, non absolutè, sed sub conditione, si posteris patri pietatem sequatur, nec ob peccata sua pontificatum privari mereantur: jam autem posteros Phinees peccasse, idcirco suâ culpâ pontificatu ad tempus excidisse. Tertio, et faciliè dici potest, promitti hic Phinees pontificatum æternum, hoc sensu, quod eo non sit spoliandus iugiter, sicut spoliatus est Heli, sed quod pontificatus illius familiæ adhereret usque ad finem Synagoge Judæismi, esto ad breve tempus interruptur et transferatur ad Heli, ejusque posteros; paulo enim post redit ad familiam Phinees, in eaque iugiter mansit usque ad Christum. Sic dicitur Gen. 49, 10, quod non deficiet sceptrum de Juda, donec veniat Christus: constat autem sceptrum hoc defecisse primò anno regni Herodis, Christus vero natus est anno 55 regni Herodis: ergo ante Christum sceptrum de Juda defecerat per 55 annos. Sed parvum hunc numerum in tantâ multitudine non computat, nec æstimat sacra Script. hoc facti et hic.

QUA ZEALUS EST, MO DEUS, ET EXISTIIT SCILICET FILIORUM ISRAEL. *Expiavit*, primò, id est, punivit et vindicavit fontes et sceleratos. Sic enim iudices dum puniunt fontes, suam remp. quasi expiant coram Deo et toto mundo. Justa enim scelorum vindicta est expiatio reipub. Secundo, *expiavit*, id est, mundavit, quia effectus ne quis amplius auderet similia committere. Tertio, *expiavit*, id est, abstulit scelus negligentia Israelitarum, quod scilicet ipsi negligebant hoc scelus corrigere et plectere. Quarto, *expiavit*, quia sanguinem Zamri, quasi vicium macularem, Deo pro aliorum inculpantia obtulit. Ita Abul.

VERS. 15. — MADIANTIS, etc., VOCABATUR COZBI, FILIA SER. PRINCIPIS NOBILISSIMI MADIANTARUM. Hebr. est, *Cozbi filia Sur: ipse erat caput populorum, et caput familie patris in Madian*. Nam in Madian regnabant quinque reges, ut patet c. 51, 8, sed parvi, qui proinde Josue 15, 11, principes vocantur: inter hos quinque nobilissimus et summus erat Sur, qui filiam suam hic prostituit Hebræis, ut eos ex consilio Bathan hoc modo deciperet, atque averteret, vel superare posset. Tantus erat ejus et omnium metus, tantus amor vite et regni. Non enim viderant hi gentiles bonum honestatis, pudicitie et virtutis.

VERS. 16 ET 17. — LOCUTUSQUE EST DOMINUS AD MOYSEN DICENS: HOSTES VOS SENTIANT MADIANTÆ, ET PERCUTE DEOS. Hic Deus auctores sceleris et fraudis Beelphegor, scilicet Madiantæ, bello ulcisci jubet: Moabitas autem, qui magna sceleris et cladis pars et causa fuerant, tacitè excipit, quia Moabitas conservatos volebat: idque partim ob merita Loth, ut dicitur Deuter. 2, 49; partim ob Ruth, ex qua David (fuit enim David pronepos Ruth) et Christus originem erant ducturi: Ruth enim fuit Moabitis, et in Moab nata: unde antiquam nata fuit Ruth, Hebræi non intulerant bella Moabitis, sed postquam nata fuit, et ex Moab migravit ad Judeos. David Moabitas mirè castigavit et occidit, ut patet 2 Reg. 8, 2. Ita Abulens. Poterant, ex iure nature et gentium, Hebræi Madiantæ, à quibus lass fuerant, bello appetere, sed expectarunt imperium Domini: Dominus enim in deserto et ad stationes, et ad bella, et ad quævis alia eos dirigebat, utpote populis dux. Unde statim à scelere Beelphegor, jussit Madiantis bellum inferri.

VERS 18. — QUA ET IPSI HOSTILITER EGREDUNT CONTRA VOS, ET DECIPERE INSIDIS fraudibus, de quibus dixi v. 1) PER IDOLUM PNOOR (id est, Beelphegor, ut dixi v. 5), ET PER COZBI, FILIAM DECIS MADIAN, SOROREM SUAM, id est, gentilem suam; erat enim Cozbi Madiantis, ac consequenter Madiantarum erat soror, id est, cognata et affinis. Hæc enim decepit Zamri, ducent tribus Simeon, cujus, utpote ducis, exemplum multè ex eadem, ut patet c. seg. v. 14, et ex aliis tribubus secuti sunt. Peccata enim principum et dominorum multos habent imitatores. OLA PRÆCUSA EST À PHINEES, IN DIE FLAGRE. Nam eodem die grassabatur plaga immissa à Deo, v. 8; sed postquam Phinees occidit Cozbi cum Zamri, illico plaga cessavit. Moraler, disce hoc capite quam sit periculosa conversatio cum feminis, quàmque viri feminas, et femine viros fugere debeant. Admoneo seduxit Eva, Davidem Bethsabee, Salomonem mulieres. Eratque senior ille apud Sophronium in Prato spiri. c. 119: *Pilhoi, inquit, sal ex aquâ est, et, si appropinquaverit aqua, continuo solvitur et deficit: et monachus similiter ex muliere est, itaque si appropinquaverit mulieri, solvitur et ipse, atque in id demittit, ut jam monachus non sit.*

Idem Sancti et verbo et exemplo docuerunt. S. Dominicus ad mortem usque virgo permansit, adeo ut et aliis virginitatem afflaret. Unde studiosus quidam osculans manum ejus, tantam ille fragrantiam et gratiam hausit, ut deinceps et mente et corpore esset castus. Et tamen S. Dominicus suadebat castitatis studiose, ut omnes mulieres prostris fugerent; ita quæque ipse facebat, et insuper se jejunis et penitentis affligebat. S. Franciscus assereret frivolum esse colloquium cum muliere, exceptâ sola confessione, vel instructione brevissima. S. Jordanes, qui S. Dominico in generalatu proximè successit, fratrem quendam increpuit, quod manum mulieris tetigisset; cùmque ille regereret: *Mulier hæc pia et devota est, respondit Jordanes: Pluvia bona est, et terra bona, et tamen ex horum commixtione fit lutum*. S. Thomas Aquinas à fratribus tentatus per mulierem lascivam, eam tunc fugavit, equo scærum crucis formans in pariete, et ibi orans cum S. Ignacius, postulasque perpetuam virginitatem, indormiit, videlicet duos angelos qui sibi rursus astringerent (ita arctè, ut ex dolore exclamaret), dicentes: *Ecce cingimus te cingulo castitatis, quod nunquam dissolvetur. Unde ipse omni postea libidinis sensu caruit; et tamen ille esse deinceps omnes mulieres semper horruit et fugit quasi serpentes.*

Regina Sicilie, S. Ludovici, ex Franciscanâ familiâ episcopi, mater, cum ad se Neapolim venientem, ut filium suum more Gallico osculari volebat; reñit S. Ludovicius; tum illis: *Nempeid non sum mater tua? cui ille: Scio, ait: sed mulier ex, quam sero Dei oculi non licet: nam, ait S. Bernardin., mulieris corpus totum est igneum*. Ita fugit Joseph lascivientem heram, relicto in manibus ejus pallio. Ita A. Augustinus, testo Possidonio, domi suæ ne quidem sororem habere voluit. Ita fugit non semel S. Bernardus, cum ob extimiam speciem, ab impris mulierculis ad scelus sollicitaretur. Alias easdem nocte abegit, clamans: *Latrones! latrones! ac tandem ut omni tentatione se eximeret, ad claustra Cisterciensis monasterii profugit, nimirum, ut ait Sapiens: De testimonio procedit tinea, et à muliere inquinata viri; et: Mellor est inquinata viri, quam mulier benefactrix.*

Ita denique fugit magnus ille S. Joannes anachorita, qui Theodosio imp. victorias prædixit. Nam, uti narrat Pallad., in Lamsacia c. 45, ipse per 40 annos nullam mulierem vidit. Cùmque 90 esset annorum, emixò rogatus à tribuno, ut uxori sue importunè id petenti videndum se præberet, respondit: *Hæc nocte ab ipsâ videbor in somnis, nec amplius pergat in carne videre faciem meam*. In somnis ergo ei per phantasiam apparuit, nec aliter ab eâ se videri passus est, qui et c. 44, luctuosum eremitæ quædam per mulierem lapsus enarrat. Plura attulit Gen. 54, 1.

INDEX RERUM.

SEQUITUR CORNELII A LAPIDE IN EXODUM COMMENTARIUM.

- Capit. XII. Paschalis agni immolandi et comedendi ritum declarato ac celebrato, ejusque sanguine domorum super liminaribus illito, angelus, cæsis omnibus Ægypti primogenitis, Israelitas intactos reliquit, qui cum spoliis et divitiis Ægypti egrediuntur. De ritu Phase ac esu azyorum, et tempore habitationis Israel in Ægypto. *Ibid.* 13-14
 Commentarium. 13-14
 Cap. XIII. Jobet Deus sibi offerri primogenita hominum et pecora, ac Phase religione, primogenitorumque consecratione, liberationis ab Ægypto meminisse. Inde Israel em ducit Deus, non per Philisteam, sed per desertum. Ossa Josephi simul deferuntur. Columna ignis ac nubis dux est itineris. 51-52
 Commentarium. 51-52
 Cap. XIV. Pharo cum suis Israelen persecutur; angelus vero in columnâ nubis modum se interponit. Moyse dividit mare Rubrum, quod sicco pede transiit Hebræi; et Ægypti, aquis recurrentibus, cum universo equitatu curribusque submerguntur. 67-68
 Commentarium. 71-72
 Cap. XV. Moyse et Israelite, gratis Deo cum cantu peractis, veniunt in Mara, unde post aquarum amaritudinem à Moyse versam in dulcedinem, porgunt in Elim. 87-88
 Commentarium. 91-92
 Cap. XVI. Murrucantibus in deserto Sin præ ciborum inopia Israelitis, mittit Dominus coturnices, et pluit manna ad satietatem. Mandata de sabbato servando et manna colligendo, et in monumentum reponendo, quo eos alit quotidie per quadraginta annos. 107-108
 Commentarium. 111-112
 Cap. XVII. Rursùm murmurantibus in Raphidim ob aque penuriam Israelitis, dat Dominus aquam de petra. Amalecites invadunt Hebræos; pugnante verbò Josue, et in monte Moyse extensis manibus orante, debellantur. 129-150
 Cap. XVIII. Jethro Moyse socer, uxorem cum filiis ad ipsum reducit, auditisque Dei operibus Dominum laudat, et sacrificans. Sanum deinde consilium Moysi datur, de constituendis iudiciorum magistratibus, qui minora disjunctent. 159-140
 Commentarium. 141-142
 Cap. XIX. Israelite motis castris veniunt in Sin; Moyse jussu Dei ascendit in montem; monita ejus referat ad populum, qui sanctificari jubetur, ut descendat Dominus in fulgure et tonitru coram omni plebe Moyse locutus. 147-148
 Commentarium. 149-150
 Cap. XX. Deus in Sinâ Decalogum promulgat toti populo; is vero Dei mandata, Moyse intermitten, sibi exponi mandat. Moyse solatur populum, ac terream seu lapideam de insectis lapidibus altare erigere jubetur. 181-163
 Commentarium. 165-164
 Cap. XXI. Præcepta judicialia quoad emptios servos et ancillas, furta, homicidia, parricidia, plagium, parentum maledicta, rixas et talionis poenas, atque corruptam bovem. 171-172
 Commentarium. 175-174
 Cap. XXII. Furti damni que illati poena; depositi, commodati, conducti atque stupri lex; maleficorum, bestialitatis, sacrificii idololatricæ supplicium; advena, vidue et pupillo nocentium poena; mutui, usure et pignoris lex, ac obedientia et decursum. 181-182
 Commentarium. 185-184
 Cap. XXIII. Leges præfixæ iudicibus; bos et asinus

- inimici servandus; non accipienda iudicibus nuna; de anni et diei septime quiete, tribusque festis præcipiis. Promittit Deus se populo angelum in duceum itineris præmissurum, et premium servandibus præcipi: de idololatriâ et federe Chanaanorum fugiendis, deque eis exterminandis. 189-194
 Commentarium. 189-194
 Cap. XXIV. Moyse à Deo latas leges ad populum refert, quas populus acceptat. Sanctitur fedus Deum inter et populum, oblati Domino sacrificiis, foderis- que sanguine in populum resperso. Moyse, ceteris ad montis radicem manentibus, solus in montem ascendit, ut tabulas legis acciperet, ubi cum Domino quadraginta diebus et noctibus commoratur. 205-204
 Commentarium. 205-206
 Cap. XXV. Jubetur primitiarum ac donorum oblatio ad efficiendum tabernaculum arcamque foderis, mensam panum propositionis, et septices candelabrum, et cuncta illæ pertinentia, quorum omnium monstratur exemplar. 210-220
 Commentarium. 210-220
 Cap. XXVI. Forma et constructio tabernaculi Moysi, voli, arce, propitiatorii, mense, candelabri et tentorii, juxta suas que mensuras. 235-256
 Commentarium. 250-260
 Cap. XXVII. Altare holocaustorum et atrium tabernaculi, tentorium, columnæ et oleum lucernarum parari jubentur. 275-276
 Commentarium. 277-278
 Cap. XXVIII. Aaronis ejusque filiorum pontificalia indumenta describuntur. 291-292
 Commentarium. 295-296
 Cap. XXIX. De sacerdotum consecratione deque ritibus oblationis pro illis, ac de his qui oblationibus suis vescuntur; de duobus agnis annuicis quotidie offerendis. 355-356
 Commentarium. 359-340
 Cap. XXX. Institutio altaris thymiama, et pecunie in usus tabernaculi exigende; labri aeni construendi pro lotionem sacerdotum; unguenti sacri pro unguentis sacerdotibus et vastis temporis; unctiois thymiama et reliquorum que ad tabernaculum spectant. 555-554
 Commentarium. 555-556
 Cap. XXXI. Deputantur à Domino Beseleel et Ooliab ad extractionem tabernaculi ac ceterorum qua dicta sunt; de sabbati observatione et de duobus lapideis tabulis legis à Domino Moysi datis. 375-374
 Commentarium. 375-374
 Cap. XXXII. Absente Moyse, vitulum aureum populus collat et adorat. Pro populo Moyse deprecatur Dominum; de monte descendens tabulas frangit, vitulum comburit, et, oburgato Aarone, idololatras occidi jubet, ceterisque imperatâ veniâ, rursùm montem conscendit. *Ibid.* 381-382
 Commentarium. *Ibid.*
 Cap. XXXIII. Deo per Mosen placato, populus ornatum deponit, delictumque luget, idoque sedatur Dominus. Loquitur Deus cum Mose facie ad faciem. 401-402
 Commentarium. 401-402
 Cap. XXXIV. Moses, novis paratis tabulis, redit in montem, ubi iterum Dei videt. Dein, prohibita gentium societate et idololatriâ, datisque præceptis de primogenito, sabbato, azymis et ceteris festis, post quadraginta dierum jejunium cornutus de monte descendit, ac velatâ facie populum alloquitur. 415-416
 Commentarium. 419-420
 Cap. XXXV. Præcipitur sabbatum, petuntur primitiæ, donaria et artifices ad construenda omnia que dicta sunt, quibus à Domino præficiuntur Beseleel et

- Ooliab. 429-450
 Commentarium. 435-454
 Cap. XXXVI. Oblatis plusquam opus esset donariis, paratur tabernaculum juxta omnes partes suas, nempe cortinas, saga, operatoria, tabulata, voces, velum et tentorium. 455-456
 Commentarium. 459-410
 Cap. XXXVII. Formantur arca, propitiatorium, candelabrum, mensa, candelabrum, lucerne, altare thymiatis, pro quo thymiama compositur. *Ibid.*
 Commentarium. 411-442
 Cap. XXXVIII. Fabricatur altare holocaustorum cum labro aeneo et atrio, oblataque donaria recensentur. 445-444
 Commentarium. 445-446
 Cap. XXXIX. Pontificalia sacerdotaliaque conficiuntur ornamenta, totomque injunctum opus perficitur. Benedicitur Moyse populo. 451-452
 Commentarium. 453-456
 Cap. XL. Primo mense tabernaculum erigendum et consecrandum præcipitur, quo peracto, majestas Dei apparet, mbe tabernaculum continuè operiente, nisi dom esset proficiendum. *Ibid.*
 Commentarium. 459-460
 Doxologia Dei Salvatoris, ex gestis et epitome Exoii. 465-464
 IN LEVITICUM COMMENTARIUM. 465-466
 Argumentum. *Ibid.*
 Caput primum. Varius ritus ac modus armentorum, pecudum et avium offerendorum in holocaustum. 467-468
 Commentarium. 460-470
 Cap. II. Ritus oblationis sacrificiorum, similes oleo consperse, thuris, panum, lagenarum atque primitiarum, addito in omnibus sale, nusquam autem fermento nec melle. 485-486
 Commentarium. 487-488
 Cap. III. Quo modo offerantur hostiæ pacificorum, nempe de bobus, ovibus, agnis et capris. Adipem omnem et sanguinem sibi depositit Deus, cortumque votatur usus. 497-498
 Commentarium. 499-500
 Cap. IV. Modus offerendi hostias pro peccato sacerdotis, principis et multitudinis, per ignorantiam commisso. 505-506
 Commentarium. 509-510
 Cap. V. De hostiis pro peccatis ex silentio veritatis, immunditiâ, errore, juramento, sacrorum abusu atque ignorantia. 517-518
 Commentarium. 519-520
 Cap. VI. Oblatio pro peccato ex certâ scientiâ commissa; leges holocausti, ignis perpetui, singulorum sacrificiorum et oblationum sacerdotis in die unctiois suæ, et in genere de hostiâ pro peccato, quive et quando his vesci possent. 525-526
 Commentarium. 529-550
 Cap. VII. Ritus oblationis hostiæ pro delicto et hostiæ vicinæque pacificorum; adeps et sanguis in universum comedi prohibentur. 557-558
 Commentarium. 561-542
 Cap. VIII. Aaronis in pontificem et filiorum ejus in sacerdotes consecrator; tabernaculi ejusque supellectilis unctio per Mosen. 547-548
 Commentarium. 554-552
 Cap. IX. Inducitur Aaron consecratus, ac primitiis sacrificiorum, pro seipso ac populo, Deo redditus, Aaron populo benedicit. Apparet gloria Domini, ignisque holocaustum devorat. 555-556
 Commentarium. 557-558
 Cap. X. Nadab et Abiu igne profano thurificantes absumit coelestis ignis. Eos plangit populus, non sacerdotibus. Vini et stercis usus interdicitur sacerdotibus, quibus præcipitur ut restituum oblationis comedant. 565-564
 Commentarium. 565-566
 Cap. XI. Animalium mundorum ab immundis sepa-

- ratio, eorumque usus præscribitur. 575-574
 Commentarium. 577-578
 Cap. XII. Puerperæ immunditiâ et mundatio cum oblatione. 597-598
 Commentarium. 599-600
 Cap. XIII. Lex et commissio lepræ sacerdotibus commissi in homine et vestimento; que præcipitur leproso. 609-610
 Commentarium. 615-616
 Cap. XIV. Lepræ expandiâ sacrificia pro homine, domo ac vestimento, leprâ jam curatâ; ritus lepræ donorum investigandæ, curandæ, purificandæ. 629-659
 Commentarium. 655-659
 Cap. XV. Seminitus viri, conebantium, menstruosæ mulieris et hæmorrhoeis expiatio ac purificatio. 641-642
 Commentarium. 645-646
 Cap. XVI. Quando et quomodo sacerdos ingredi debeat sanetarium, ipsamque expiare unâ cum tabernaculo et altari, emissarium caprum abigere, et festum expiationum celebrare. 659-650
 Commentarium. 657-654
 Cap. XVII. Jubentur Hebræi soli Deo sacrificare, non demoni, nec usquam nisi ad ostium tabernaculi, atque à sanguinis et morticini esu abstinendum. 667-668
 Commentarium. 669-670
 Cap. XVIII. Gradus conjugii illiciti, ad gentium et Chanaanorum opera fugienda in variâ carnali turpitudine. 675-676
 Commentarium. 677-678
 Cap. XIX. Variæ præcepta moralia et ceremoniâlia ante recensita rursus inculcantur, additis de novo aliis. 687-688
 Commentarium. 691-692
 Cap. XX. Morie plectendi qui de semine suo Moioch offerunt, qui magos autarios consulunt, qui parentibus maledicunt, qui varios exercet coitus illicitos. 705-706
 Commentarium. 707-708
 Cap. XXI. Quibus funeribus interesse possint sacerdotes, et quales docere uxores; quive inepti sint ad sacerdotium, et de filia sacerdotis fornicante. 715-714
 Commentarium. 715-716
 Cap. XXII. Ab esu sanctificatorum abstinere debent alienigenæ et immundi. Describuntur macule quibus victimæ carere debent, et que debeant offerri. 725-724
 Commentarium. 725-726
 Cap. XXIII. Solemnitates Sabbati, Pasche, Primitiarum, Expiationis ac Tabernaculorum, et quibus ritibus peragi debeant. 737-733
 Commentarium. 741-742
 Cap. XXIV. Ritus et tempus concinandarum lucernarum, panum propositionis; pena blasphemorum ac talionis. 765-764
 Commentarium. 765-766
 Cap. XXV. Septimi, id est, Sabbatici, et quinquagesimiani, id est, Jubilei lex; non sumenda à fratribus usura, nec ipsi servitute perpetuâ opprimendi sunt, sed magis ab advenis potentibus reddendi. 775-776
 Commentarium. 779-780
 Cap. XXVI. Dei præcepta servantibus bona promittuntur, non servantibus verò mala plurima. 785-786
 Commentarium. 789-800
 Cap. XXVII. Variæ sancitur leges de votis seu rebus per votum oblati Deo, et de illorum ac decursum persolutione. 805-806
 Commentarium. 809-810
 Doxologia Dei sancti et sanctificatoris sancte colendi ex sanctionibus Levitici. 819-820
 IN LEVITICUM DISSERTATIO. *Ibid.*

DE NATURA, CAUSIS ET EFFECTIBUS LEPRÆ, etc., DISSERTATIO. 827-828
 DE MOLOCH AMMONITARUM DEO DISSERTATIO. 841-842
 IN NUMEROS COMMENTARIUM. 855-854
Ibid.
 Argumentum. 854-855
 Caput primum. Numeratis duodecim tribuum bellicis viris, filii Levi ad deferendum tabernaculum instituntur. 855-856
 Commentarium. 859-860
 Cap. II. Que tribus circa tabernaculum in quatuor acies ad quamvis mundi plagam ordinentur, recensitis familiarum principibus. 865-866
 Commentarium. 867-868
 Cap. III. Levite in tabernaculi ministerium assumpti numerantur cum suis principibus ac ministris, et loco primogenitorum Israel suscipiuntur. Reliqua primogenita numerum Levitarum excedentia pretio resimantur. 875-876
 Commentarium. 879-880
 Cap. IV. Ritus et officia Levitarum juxta cujusque familiarum distribuuntur. 883-886
 Commentarium. 889-890
 Cap. V. Qui immundi à castris arandi; satisfactio transgressionis per negligentiam; de primitiis ac oblationibus et lege teletypia. 895-896
 Commentarium. 897-898
 Cap. VI. Nazarorum consecratio et oblatio; quibusque verbis sacerdotes populo benedicant, prescribitur. 905-904
 Commentarium. 905-906
 Cap. VII. Oblationes principum duodecim tribuum in dedicationem tabernaculi et altaris; Dominus Moysi sanctuarium ingresso loquitur de propitiatorio. 915-916
 Commentarium. 925-924
 Cap. VIII. Candelabri et lucernarum locus, situs, materia ac forma, etasque et consecratio Levitarum. 927-928
 Commentarium. 929-930
 Cap. IX. Quo tempore debeant mundi Phase celebrare, et quo immundi. Nubes tabernaculum operiens, per diem columna nubis, per noctem ut species ignis ducit exercitum totis quadraginta annis. 931-932
 Commentarium. 935-936
 Cap. X. Jubet Deus fieri duas tubas argenteas, docetque earum usum. Quo ordine mota sint castra de deserto Sinai. Orat Moyses Hobab ut cum ipsis proficiscatur. Verba que loquebatur Moyses, cum elevaretur vel deponeretur arca. 941-942
 Commentarium. 943-944
 Cap. XI. Murmurant Hebræi, primum ex defatigatione; deinde petunt carnes, cepas, allia Egypti. Turbato Moysis spiritu, Deus illius onus in septuaginta seniores paritur; qui omnes prophetant. Dantur coturnices, puniturque populus propter carnum concupiscentiam. 951-952
 Commentarium. 953-956
 Cap. XII. Aaron et Maria in mississimum Moyses murmurant, apud quos Deus Moysen laudat à familiaritate erga Dominum. Maria, lepra percussa et septem diebus à populo separata, orante pro ipsa Moysse, sanitati restituitur. 975-974
 Commentarium. *Ibid.*
 Cap. XIII. Missi à Moysse duodecim exploratores ad considerandam terram promissionis, palustem cum botro aliisque fructibus in fertilitatis signum post quadraginta dies referunt; qui tamen universi, præter Caleb et Josue, murmur in populo concitant. 981-982
 Commentarium. 985-984
 Cap. XIV. Populi murmurationes, auditis exploratoribus, frustra sedare conantur Josue et Caleb. Ira-

tum Dominum placat Moyses; attamen omnes, exceptis tantum Caleb et Josue, in deserto mori addicuntur. 995-994
 Commentarium. 997-998
 Cap. XV. Que tribamenta ingressis terram offerenda sint, ac primitiis separando. Peccati puna per ignorantiam aut superbiam commisi. Lapidatur qui sabbato ligna collegit; fimbria ac vitæ ab Hebræis per quatuor angulos palliorum ponenda; que movent eos legis Dei. 1007-1008
 Commentarium. 1011-1012
 Cap. XVI. Adversus Moysen et Aaron seditionem movent Core, Dathan et Abiron, ambiuntque principatum et sacerdotium. Quapropter eos vivos absorbet terra, ignisque 250 viros incensum offerentes interficit; ac alios 14,700 murmurantes absumit incendium, quod Aaron oratione sua compescit. 1015-1016
 Commentarium. 1021-1022
 Cap. XVII. Assumptis duodecim virgibus à duodecim tribuum principibus, sola floret virga Aaronis, fructumque producit, quo miraculo et indicio sacerdotium illi à Deo confirmatur. Dehinc servata hæc virga in tabernaculo testimonii. 1031-1032
 Commentarium. 1035-1034
 Cap. XVIII. De oneribus sacerdotum et exculibus Levitarum loco sortis hereditarie; primitiæ et oblationes ac sacrificia sacerdotibus, decimæ autem Levitis assignantur, qui earum decimam rursus dabant Aaroni. 1039-1040
 Commentarium. 1043-1044
 Cap. XIX. Ritus parandi aquam lustrationis traditur; ex cinere vacæ rufæ fiebat aqua expiationis, quæ varie immunditiæ abluebantur. De moriente in tabernaculo, et vase non habente operculum, ac tangente cadaver hominis. 1055-1054
 Commentarium. 1059-1056
 Cap. XX. Maria moritur. Murmurante populo, aqua fluit e rupe. Moyses et Aaron offendunt Deum ad aquas contradictionis, ideoque privantur ingressu terre promissæ. Negante transitum Edom, discedunt ad montem Hor, ubi, consecrato in summum sacerdotem Eleazaro, moritur Aaron ipsius pater. 1065-1064
 Commentarium. 1067-1068
 Cap. XXI. Vincitur ab Israele Chananaeus rex. Serpentes in populum, ob hincis casuum, acque penitentiam, manne naseam, murmurantem, immittuntur; quorum morsibus erectis serpentes cæcus medetur. Schon et Og reges vincuntur. 1075-1076
 Commentarium. 1079-1080
 Cap. XXII. Bis vocatur Balaam à Balac rege Moab, ut Israelitis maledicat; quem angelus asinæ loquente corripit. 1089-1090
 Commentarium. 1095-1094
 Cap. XXIII. Balaam, extractis aris, parat se ad maledicendum Hebræis; sed loco maledictionis benedicit semel ac iterum populo Israel, multa de illo vaticinatus. 1104-1102
 Commentarium. 1105-1106
 Cap. XXIV. Balaam tertio benedicit et prospera vaticinatur de Israel et de Christo; item de Amalecitis, Cinaxis et Romanis vastandis ac perdendis. 1119-1120
 Commentarium. 1121-1122
 Cap. XXV. Ob fornicationem Israel cum Moabitibus et Madianitis jubet Deus principes suspendi, et percuti e plebe viginti quatuor millia. Deus dat Pharaonem, filio Eleazari, perpetuum pro mercede sacerdotium, eò quod divino succensus zelo, Zambri et Cozbi pugione confoderit. 1153-1156
 Commentarium. *Ibid.*
 INDEX RERUM. 1147-1148

